

2. GIDA GÜVENLİĞİ KONGRESİ SONUÇ BİLDİRGESİ

Toplum sağlığının korunması, gıda sektörünün sağlıklı gelişebilmesi ve uluslararası pazarlarda ürünlerimizin yer alabilmesi için gıda güvenliği vazgeçilmez bir ön koşuldur. Gıda güvenliğinin her yönüyle değerlendirildiği 2. Gıda Güvenliği Kongresi'nde yapılan sunum, konuşma ve tartışmalardan ortaya çıkan ana konular aşağıda ilgili tüm kesimlerle paylaşılacak ve bu konuda atılacak adımlara ışık tutmak amacıyla aşağıda özetlenmiştir;

1. Gıda güvenliğinin sağlanmasında devlete, üreticiye, tüketiciye, sivil toplum örgütlerine, meslek odalarına, eğitim kurumlarına, basına; kısaca toplumun tüm kesimlerine ayrı ayrı görevler düşmektedir. Bu nedenle tüm paydaşların bir araya gelebilmesi, bilgi ve deneyimlerin paylaşılması ve ortak akıl üretilmesi son derece önemlidir. 2. Gıda Güvenliği Kongresi katılımcı kurumları, paydaşları ve destekleyen kurumları ile bu amaca hizmet etmektedir. Ülkemizde Gıda Güvenliğinin gelişebilmesi için sağlanan bu işbirliği artırılarak devam ettirilmelidir.
2. Gıda güvenliğinin sağlanmasında AB kriterlerinin ağırlıkla gündemde olduğu günümüzde; AB'nin vazgeçilmezleri olan şeffaflık ve katılımcılık ilkeleri ön plana taşınmalıdır. Mevzuat oluşumu başta olmak üzere; tüm aşamalarda şeffaflık, etkin iletişim ve katılımcılık sağlanmalıdır. Mevzuat oluşturma sürecinde tarafların son anda ve kısıtlı süreler içerisinde görüşlerinin talep edilmesi etkin bir yöntem olarak görülmemektedir. Bu alanda sürekli birlikte çalışmaya ve bilgi paylaşımına gerek vardır. Mevzuat değişikliklerinde yürürlük tarihi belirlenirken uyum süreci mutlaka dikkate alınmalıdır.
3. Gıda güvenliği mevzuatında halen var olan mikrobiyolojik kriterler gözden geçirilmeli; uyum sürecinde olduğumuz AB Mevzuatı ve uygulamaları da göz ardı edilmeden, gerçekçi bir biçimde revize edilmelidir.
4. Gıda güvenliği konusu temelde üretimin her aşamasında alınması gereken önleyici tedbirler disiplini olarak ele alınmalıdır. Tarladan çatala kadar; çevreye, insan, hayvan ve bitki sağlığına zarar vermeyen, üretimin her aşamasında gerekli kontrolleri yapılmış, güvenilir ürünlerin yaygınlaşmasına ihtiyaç vardır.
5. Gıda güvenliğine yönelik olarak denetimlerin sağlıklı bir biçimde yürütülmesi için Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nda yeterli kadro ve teknik imkanların sağlanması, idari yapılanmanın tamamlanması gerekmektedir.
6. Gıda sektöründe çok sayıda küçük işletme mevcuttur. Bu işletmelerin gereken hijyen standartlarına ulaşması için verilecek teşvik ve destekler çok önemlidir. Müzakere sürecinde AB tarafından sağlanacak olan kaynaklar son derece yetersizdir. Desteklerin amacına uygun şekilde geliştirilmesi; mutlaka ulusal kaynaklardan da yeterli destek sağlanması ve küçük işletmelere bu süreçte teknik bilgi desteği verilmesi gerekmektedir. Bu amaçla; AB sürecindeki kaynaklardan küçük işletmelerde konusunda eğitim almış personel istihdamına da pay ayrılmalıdır.
7. Gıda güvenliği ve epidemiyoloji konusunda sağlıklı istatistik bulunmamakta, doğru rakamlara ulaşmak sorun olmakta, kamu rakamları dahi çelişmektedir. Özellikle epidemiyolojik vakalarla ilgili veri eksikliği oldukça ciddi noktalardadır. Sağlıklı veri tabanlarının oluşturulması için gereken adımlar biran önce atılmalıdır. Bu istatistik veriler gıda güvenliği konusundaki gelişimimizi gösteren en önemli gösterge olacaktır.

2

Gıda Güvenliği Kongresi

9-10 Aralık 2010

GIDA TÜRKİSH FOOD
GÜVENLİĞİ SAFETY
DERNEĞİ ASSOCIATION

www.gidaguvendigikongresi.org

8. Belgelendirme kuruluşlarının etik çalışmaları sağlanmalı ve gerekli denetimler yapılmalıdır. Bu konuda önemli zafiyetler vardır ve bu durum gıda güvenliği yönetim sistemlerinin güvenilirliğini zedelemektedir.
9. Laboratuvar akreditasyon süreçlerinin sektöre ihtiyaç duyulan artı değeri yaratacak şekilde gözden geçirilmesi sağlanmalıdır
10. Gıda güvenliğinin önündeki en önemli engellerden birisi merdivenaltı ya da kayıtdışı üretim sorunudur. Bu konu tüketici sağlığını olumsuz olarak etkilemekte ve Türk gıda sektörünün gelişimini engellemektedir. Bu konuda gereken önlemler biran önce alınmalı, ilgili kamu otoriteleri arasında koordineli çalışma sağlanmalı ve kayıtdışı üretim kayıt altına alınmalıdır.
11. Tüketici gıda güvenliğinde belirleyici bir role sahiptir; o nedenle tüketici bilincinin geliştirilmesi ve bunun sonucunda tüketicilerin gıda alışverişlerinde menşei belirsiz, kayıt dışı ve kontrol dışı ürünleri almamaları, kendilerinin ve çocuklarının sağlıklarını riske atmamak için Tarım ve Köyişleri Bakanlığında izin almış, ambalajlı ürünler dışındaki gıdaları tüketmemeleri sağlanmalıdır. Kayıt dışı ve merdiven altı ile mücadelede tüketiciler en önemli ve belirleyici kesimi oluşturmaktadırlar.
12. Gıda güvenliğinin sağlanmasında sağlıklı iletişim koşullarının oluşturulması esastır. Bu amaçla;
 - Risk iletişiminin doğru biçimde sağlanmasını sağlayacak bir yapı oluşturulmalıdır
 - Ülkemizdeki gıda risk algısı çok disiplinli bir biçimde incelenmeli ve gereken adımlar atılmalıdır
 - Medyada gıda güvenliği konusunda uzmanlık oluşması için çalışma yapılmalıdır
13. Ülkemizde bağımsız ve şeffaf bir Bilimsel Risk Değerlendirmesi Kuruluşu kurulmalıdır.
14. Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar (GDO); gerek sanayinin, gerek resmi kurumların ve gerekse tüketicilerin çok önemsedikleri ve üzerinde durulması gereken bir husus olarak ortaya çıkmaktadır. Bu konuda deneyim sahibi resmi kurum, kuruluşlar ve üniversitelerin topluma farklı yollarla eğitim vermeleri gereği olduğu, diğer yandan alınan kararlarda açıklık, süreklilik ve şeffaflık gözetilmesinin önem taşıdığı görülmektedir
15. Gıda proseslerinde oluşan risklerin önlenmesi, bilimsel yöntemlerin geliştirilmesi ve AR-GE çalışmaları ile mümkün olabilecektir.
16. Geleneksel gıdaların gerek güvenlik kriterlerinin belirlenmesi ve özellikleri korunarak teknoloji ile buluşturulması, gerekse isim tescilleri ve/veya coğrafi işaretleme konusunda gereken çalışmalar hızla yürütülmelidir.
17. Gıda alerjenleri ile ilgili olarak gerek mevzuat, gerekse tespit yöntemleri anlamında çalışmalar yapılması gerekmektedir.
18. Sadece yanlış yapanların, olumsuz durumların ve cezaların öne çıkarılması yerine; işini doğru yaparak güvenilir gıda üreten çiftçi, tedarikçi, sanayici ve satıcılar takdir ve teşvik edilmeli, böylelikle güvenilir gıda üreten işyeri sayılarının artırılması sağlanmalıdır. Bu yaklaşımın yaygınlaşması için gıda güvenliğinin sağlanmasına yönelik yapılan harcamaların uygun yöntemlerle teşviki sağlanmalıdır.
19. Dış pazarlara da açılan gıda sektörünün gelişmesi için sektörün rekabet gücünü arttıracak çalışmaların da mutlaka yine devletin liderliğinde paydaşları ile birlikte sürekli gündemde olacak şekilde yapılması ayrı bir zorunluluktur.